

Carles Cano, un prestidigitador de paraules

Fa uns anys, en una entrevista que li vaig fer per a la revista *CLU*, ja vaig qualificar Carles Cano com un contacontes imaginatiu. I ho vaig fer en un sentit doble. D'una banda, com a excel·lent narrador oral, tal com hem pogut comprovar tots els qui l'hem escoltat en un acte públic o, encara més, els qui hem tingut la sort de coincidir amb ell en qualsevol encontre privat i gaudir d'alguns acudits que conta magistralment. I, de l'altra, com a autor de literatura infantil caracteritzat per l'escriptura d'unes narracions, amb una trama i una estructura tradicional només en aparença, que es modernitzen amb l'ús d'uns recursos estilístics actuals que arriben, fins i tot, a l'avantguardisme i, sovint, amb la transgressió—o transgressió— de la història original amb una imaginació creativa envejable, per exemple amb obres com *Llegendes del Sol i la Lluna*, *La fada pastissera* o *L'últim dels dracs*, entre altres. Potser per això s'ha convertit en un dels escriptors valencians de literatura infantil més coneguts fora de l'estricte àmbit autonòmic valencià.

Es tracta d'una fama que li és del tot merescuda. No debades, Carles Cano s'inicià en el conreu de la narrativa infantil fa molts anys i sent molt jove. Concretament l'any 1983, amb *Les aventures de Potaconill*. Però també, cal advertir-ho, la seua ha estat una trajectòria ascendent i gens conformista, com ho demostra la constant recerca de temes, d'estils i de recursos usats en els relats que ha escrit, sovint tenint a la ment les il·lustracions que havien de complementar-los. En aquest últim aspecte, cal destacar la simbiosi modèlica que els textos de Carles Cano han fet sempre amb els dibuixos de Paco Giménez, amb qui ha compartit autoria en la majoria dels llibres que ha publicat. I precisament per tot això,

potser, no ens ha sorprès el rumb pres per l'autor en dues de les obres últimes que ha publicat: *Poemes sense diminutius*, a la col·lecció «El Micalet Galàctic» de Bromera, i *40 elefants mariners*, premiada amb el XV Concurs de Narrativa Infantil de Meliana 2006 i editada per l'Institut Municipal de Cultura de l'esmentada ciutat.

De fet, les dues són fruit de la culminació lògica d'una obra que s'ha centrat cada vegada més en les possibilitats expressives de la paraula, en el seu aspecte més imaginatiu, en detriment, potser, de la construcció d'una trama narrativa complexa amb un desenllaç final adequadament resolt. Ben mirat, Carles Cano no ha estat mai un narrador d'històries llargues, però, per contra, ha dominat amb enginy i mestria la creació de personatges fantàstics, la descripció d'escenes i la identificació del lector amb el món màgic de la infància. Per tant, era lògic que intentara, més prompte o

més tard, d'una banda, el gènere poètic i, de l'altra, el relat curt i la descripció breu de personatges. Tant en un gènere com en l'altre, Carles Cano havia de provar les possibilitats expressives que li oferien els recursos estilístics que, fins aleshores, millor ha emprat i, a jutjar pel resultat, ha aconseguit superar-se.

A *Poemes sense diminutius*, per exemple, trobem un ric repertori de composicions tradicionals, al costat de poemes més innovadors en què el joc verbal i, fins i tot, visual hi té un paper primordial. És a dir, de nou inte-

grades dues corrents estètiques que es poden resumir en dues paraules, tradició i modernitat, visibles també temàticament, ja que el llibre s'estructura en quatre parts encapçalades per uns títols bastant descriptius del contingut dels poemes que inclouen —«Del Sol, la Lluna i les estacions», «De l'escola», «Petit bestiar (Amb 2 flors de regal)» i «De tot un poc»—, però que, en el tractament de cadascun dels poemes, prenen un enfocament allunyat de la poesia infantil més tradicional. Un tractament dels continguts que es perfecciona i arriba a la millor orfebreria literària en els textos de *40 elefants mariners*, una obra de microrelats —dins la tradició d'Augusto Monterroso— que descriuen quaranta tipus diferents d'elefants relacionats amb el mar i que esdevenen una metàfora dels desitjos, les il·lusions i les esperances d'una gran part de la humanitat.

Una obra, en definitiva, per a ser llegida a qualsevol edat —amb el regal extraordinari de les obres magnífiques de 41 il·lustradors coneguts— i que consagra Carles Cano com un autèntic prestidigitador de paraules.

Josep Antoni Fluixà